

interview

MAARTEN VAN DER WEIJDEN:

‘Het beseft dat het leven
vergankelijk is, geeft me haast’

Dankbaar is Maarten van der Weijden (37) voor wat het leven hem geeft. Hij herstelde van kanker, won Olympisch goud en is gelukkig met zijn vrouw en dochters. En dat met het besef dat zijn leven heel anders had kunnen verlopen.

tekst Weija Steffens | beeld Casper van Aggelen

De enige reden dat Maarten begon met zwemmen is dat hij sneller vooruitkwam dan zijn twee jaar oudere zus. 'Bijna elke sport heb ik als kind geprobeerd. Voetbal, volleybal, judo. Zelfs schaken. Ik vond eigenlijk niets leuk. Dat komt ook omdat ik best lui van aard ben. Maar toen ik ontdekte dat ik sneller kon zwemmen dan mijn zus, was ik om. Dat competitieve zit wel in mij, ja.' Maarten groeide op in het Noord-Hollandse dorpje Warmerhuizen. Inmiddels woont hij in Waspik bij Waalwijk. Zijn jeugd stond in het teken van zwemmen. Niet omdat Maarten dat nu per se wilde, die gedrevenheid kwam meer van zijn vader. 'Sport vond mijn vader een mooie voorbereiding op het echte leven. In de sport leer je doelen stellen, ergens voor gaan, omgaan met teleurstelling. Facetten die ook in het

dagelijks leven op je pad komen. Op zich is dat natuurlijk een mooie gedachte. Maar er was bij mijn vader geen ruimte voor de factor pech. Hij was heel prestatiegericht. Als kind ging ik daar in mee. Als je jong bent, weet je niet wat je wilt. Ik kon goed zwemmen, trainde daar hard voor. Mijn ouders waren trots als ik een prijs won. Dus bleef ik doorgaan. Naarmate ik ouder werd, botste het regelmatig tussen mijn vader en mij. Hij was een rechtlijnige man. Inmiddels zie ik steeds beter hoe de manier waarop ik ben opgevoed er aan heeft bijgedragen dat ik mijn droom heb kunnen verwezenlijken.'

Overlevingsschuld

Dat pech je wel degelijk kan overkomen, dat weet Maarten als geen ander. Op zijn negentiende kreeg hij de diagnose acute lymfatische leukemie, een agressieve kankersoort. Na vier chemokuren en een stamceltransplantatie werd hij na vier jaar volledig genezen verklaard. 'Ik heb pech gehad dat ik ziek werd en geluk gehad dat ik het heb overleefd. Ik kon herstellen doordat er een therapie was die werkte. En die therapie kon worden gefinancierd doordat mensen geld hebben ingezameld voor kankeronderzoek. Daar heb ik mijn leven aan te danken.' Overlevingsschuld, noemt Maarten het schuldgevoel dat hij met zich meedraagt omdat hij genezen is van leukemie. 'Ik ben enorm dankbaar dat ik gezond ben, een prachtig gezin heb, in een mooi huis woon. Ik voel me verplicht om iets terug te doen. Op een manier die het beste bij mij past. Voor mij werkt het niet om langs te gaan bij kankerpatiënten. Ik vind dat ik ze niet veel te bieden heb. Door mijn bezoek verandert hun situatie immers niet. Ik geloof dat ik door het inzamelen van geld een veel grotere rol van betekenis heb voor mensen met kanker.' Dat wil overigens niet zeggen dat hij nooit langsgaat bij iemand met kanker. 'Na het >>

WIE IS MAARTEN VAN DER WEIJDEN?

Zwemmer Maarten van der Weijden (37) overleefde op zijn negentiende acute lymfatische leukemie en won in 2008 Olympisch goud in Beijing. Na zijn zwemcarrière ging hij aan de slag bij Unilever. Nu geeft Maarten lezingen aan bedrijven, is raadslid voor de VVD in Waalwijk en zet zich in voor de naar hem genoemde foundation om zoveel mogelijk geld in te zamelen voor kankeronderzoek. In de zomer van 2018 overtrof hij zichzelf met de elfstedenzwemtocht: door 163 kilometer te zwemmen in 55 uur haalde hij 5 miljoen euro op voor KWF Kankerbestrijding. Komende maand gaat hij het theater in om het publiek de elfstedenzwemtocht door zijn ogen te laten beleven. Maarten is getrouwd met Daisy. Samen hebben ze twee dochters, Phileine (4) en Robien (2). Kijk voor meer informatie over de Maarten van der Weijden Foundation op de website www.beter.nu

zwemmen van de elfstedenzwemtocht werd ik benaderd door een jonge vrouw uit de buurt die ook leukemie had en stervende was. Ze vroeg of ik bij haar langs wilde komen. Het voelde goed om haar op te zoeken en terug te gaan naar de basis: hier doe ik het voor. Dat was heel bijzonder, maar ook heftig. Niet op een confronterende manier, al weet ik heel goed dat het met mij ook zo had kunnen aflopen. Dat besef stop ik niet weg, dat heb ik juist continu. Daarom doe ik wat ik doe.'

Hartverwarmend

Dat was ook de belangrijkste reden voor het organiseren van de elfstedenzwemtocht afgelopen zomer: zoveel mogelijk geld inzamelen voor KWF Kankerbestrijding. Drie jaar lang bereidde Maarten zich voor, samen met een grote groep vrijwilligers. 'Ik wilde alles geven voor mensen die niet het geluk hebben dat ik wel heb gehad. Ik wilde iets ludieks doen met zwemmen, iets wat nog nooit eerder was gedaan. Al snel was het idee voor de elfstedenzwemtocht geboren. Van tevoren kon ik me er geen voorstelling van maken hoe Nederland zou reageren. Hartverwarmend zoals het is gelopen. Tijdens het zwemmen zag ik continu mensen aan de kant staan, maar ik had er geen weet van dat heel Nederland met me meeleeft. Ik had heel veel pijn en keerde daardoor heel erg in mezelf. Het liefste wil ik op zo'n moment alleen zijn met mijn eigen pijn, wegkruipen in een hoekje. Dat is mijn natuurlijke reactie op pijn. Maar door me open te stellen voor de warmte en de aanmoedigingen van de mensen, bleef ik in verbinding. Daardoor heb ik het uiteindelijk langer volgehouden. Voor mij persoonlijk is dat de grootste overwinning en de mooiste les van deze krankzinnige zwemtocht: leren in

'Mijn ouders waren trots als ik een prijs won, dus bleef ik doorgaan'

verbinding te staan met anderen. Zonder al die mensen had ik nooit zo ver kunnen zwemmen. Op zondagochtend - na één dag - dacht ik al aan stoppen. Mijn vrouw Daisy liet me inzien dat ik niet zwom voor mezelf, maar voor een hoger doel. Elk uur dat ik bleef zwemmen, bracht me dichterbij mijn einddoel: zoveel mogelijk geld inzamelen voor kankeronderzoek. Ja, ze sprak me streng toe. En ze had gelijk, dus hup, daar ging ik weer. Ik heb mijn zwembril

opgezet en ben verder gegaan. Het is fantastisch dat we met z'n allen meer dan 5 miljoen euro hebben ingezameld voor kankeronderzoek.'

Levenslessen

"Je kunt alles bereiken wat je maar wilt, als je er maar je stinkende best voor doet", dat is wat mijn vader vroeger altijd

zei. En dat bleek nu ook maar weer', zegt Maarten. Die levensles geeft hij door aan zijn dochters. Maar hij leert ze ook omgaan met tegenslagen. 'Daar was bij mijn vader geen ruimte voor. Ook al zijn ze nu nog jong - Phileine is vier en Robien net twee - ik probeer het ze al wel mee te geven. De oudste is net als ik best competitief. Van alles maakt ze een wedstrijdje. Dan laat ik haar de eerste twee wedstrijdjes winnen, de derde win ik. En dan vergaat haar wereld, dan huilt en krijst ze. Als ze gekalmeerd is, probeer ik haar uit te leggen dat hoe graag je iets ook wilt, het soms niet lukt. Het hoort bij het leven dat er dingen kunnen gebeuren die buiten onze macht liggen. Ook wil ik ze meegeven hoe belangrijk het is om het leven te leiden dat bij je past, dingen te doen die fijn voelen, die je zelf wilt. Dat doe ik nu - eindelijk - ook.'

Samen zijn

Maarten is dankbaar voor zijn leven. Dat hij ouder wordt, daar is hij alleen maar blij om. 'Je denkt misschien dat ik in het nu

leef, maar daar ben ik niet zo goed in. Ik leef heel erg in de toekomst, maak veel plannen. Het besef dat het leven vergankelijk is, geeft me haast. Als ik iets wil, moet het nu, want ik weet niet hoe mijn leven over vijf jaar zal zijn. Toen ik het idee kreeg van de elfstedenzwemtocht, kwam daar direct een soort urgentie bij. Ik realiseer me heel goed wat de waarde van tijd is. Die glipt door je vingers. Door dat besef is mijn leven mooier en rijker geworden. Ik doe er alles aan om mijn tijd goed te besteden.' Zijn gezin is het belangrijkste in zijn leven, vertelt hij. Zijn vrouw en dochters gaan voor alles. Ze brengen veel tijd met elkaar door. Maarten: 'Ik kan enorm van ze genieten, veel plezier beleven aan een dagje Efteling, een wandeling over de Drunense Duinen of lekker zwemmen met z'n allen. Mijn grootste angst is niet dat ik zal sterven op een dag, maar dat ik op mijn sterfbed terugkijk op mijn leven en vind dat ik mijn tijd verkeerd heb besteed. Daarom voel ik me verplicht mijn leven te leiden zoals ik het wil.' ■

'Ik voel me verplicht om iets terug te doen, op een manier die het beste bij mij past'